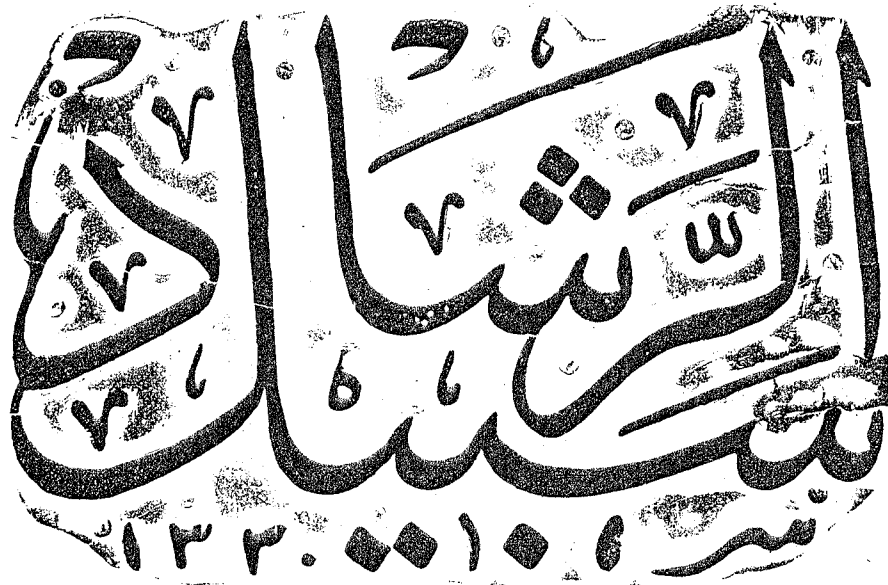

آبونه نمره ۱ : هر بر ایچون
سنه لکی (۴۰۰) آلتی ایلنی
(۲۲۵) ممالک اجنبیه ایچون
سنه لکی (۴۵۰) ، آلتی آیلنی
(۲۵۰) غروشدرد.

نسخه سی ۷،۵ غروشدرد .
سنه لکی ۵۲ عدددر .

اداره خانه : باب عالی جاده سنده
رشید افندی خائنده

اخطارات
آبونه بدلی پشیندر .

مسلكه موافق آثار مع المنونیه
قبول اولنور . درج ایدله بن
یازیلر اماده اولنماز .

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

باش محرر
محمد ماکف

صاحب و مدر
اشرف ادیب

آبمون اهدکم سیل الرشاد

ادرس بدیلنده ایریج
۵ غروش کوندردملیدر .

مکتوبلرک امضاری واضح
واوقوناقلی اولسی و آبونه
صره نوسروسی محتوی
بولونسی لازمدر

ممالک اجنبیه دن آبونه
اولنرک آدرس لرینک
فرانسه زجه یازلسی رجا اولنور .

یاره کوندردلیدیکی زمان نهیه
دائر اولدینی بیلدیرلسی
رجا اولنور

انحصاری، یا خود خالق ایلہ مخلوق آردندہ خصوصی قدسیتلرک قائم اولماسی قبول ایتمز . هر شخص ، بر پاپاس ویا بر کاهنک مداخله سی اولقسزین خالقه قیام ایدر . منافعی ید انحصارلرینه آلمق ایستہ یئرلرک وجوده کتیردکاری نه بر قربان مراسمی ، نده خصوصی آیدلره احتاج واردر . هر انسان، کندینک پاپاسیدر . حضرت محمدک مسلمانلغی بری دیکرندن دها یوکسک اولان بر انسان قبول ایتمز .

آوروپا متفکرلری عبادت اسلامیه نک معضل اولدیغی سویلرلر بوندن شکایت ایدرلر . حال بوک کلام اللہک تلقین ایتمدیکی عبادت غایت ساده وغایت یوکسکدر . قرآن کریم اعمال ایمانی تقریر ایدرک بونلر شهادتن، صلاۃ وزکاتدن ، صیام وحجدن عبارتدر . قرآن کریم صلاتک کیفیت ایفاسی تفصیل ایتمه مش ؛ فقط پیغمبرمن صلاتی ناصل ادا ایتمشه ، مسلمانلرده اوئی اویلهجه ایضا ایتمکده درلر . مع مافیہ قرآن کریم جناب حقک آنجق انسانلرک تقواسی ایستہ دیکفی بیان ایلر : « یوزلریکزی مشرقه ، یاخود مغربه دونمه کز طاعت ده کدر . طاعت آنجق اوکیسه لرک ایشله دیکدرک الله، آخرت کونه، ملکدره ، کتابه ، پیغمبرلره اینسانیر ، سودیکی مالنی خیسیملرینه ، یتیملره ، یتیملره ، یولده قالمشلره ، ایستہ یئرلره ، برده اسیر اولانلره ویرر ؛ نمازی قیلار ، زکاتی ادا ایدر ؛ صوکره ، معاهده ایتمدکاری زمان عهدینی یرینه کتیره نلر ، هله صیقیتیلی ، خسته لقی صیره لرده و حرب زمانلرنده ثبات ومناات کوسترنلر یوقی ، ایشته طاعتلرنده صادق اولانلر بونلردر ، ایشته اللهدن قورقانلر بونلردر . » [۱]

حضور قلب ایله ایفا اولونمایان عبادتک برفائده سی اولمایه جنی ؛ یالکیز بر قومه دکل ، بوتون انسانلغه خطاب ایدن کلمات الهیه نک دوداقلر وقلب آردندہ بروفاق تام حاصل اوله رق ترتیل اولونماسی لازم کلدیکی بیان اولونمقده در . حضرت (علی) ، آکلامادن ، طویمه دن یاییلان عبادتک فائده سز اولدیغی وهیچ بر خیر وبرکت کتیریه جکفی بیان ایلر . [۲] امام غزالی . قرآن کریمی ترتیل ایدیورکن عقل وقلبک برلکده ایشله مه سی ایجاب ایتمدیکی سویله مکده در . چونکه دوداقلر الفاظی تکرار ایلر . ذکا اولنلرک معناسی آکلامغه ، قاب وظیفه نک ایجاباته اطاعته یاردیم ایدر . [۳] رسالتناه اقدمز بویوررک « جناب

[۱] ليس البران تولوا وجوهكم قبل المشرق والمغرب ولكن البر من آمن بالله واليوم الآخر والملائكة والكتاب والنبيين وآتى المال على حبه ذوى القربى واليتامى والمساكين وابن السبيل والسائلين وفى الرقاب وأقام الصلاة وآتى الزكاة والموفون بعهدهم اذا طاهدوا والصابرين فى البأساء والفراء وحین البأس . اولئك الذین صدقوا واولئک هم الممتون (سورة بقره)

[۲] غروددر .

[۳] کتاب (المستطرف) ک برنجی فصلنه مراجعت .

علم آراسنده کی رابطه کوشه دیکى کوندن بری مدنیت اسلامیه ده کوشه دی . مدنیت نصرانییه ایسه بالعکس خرسیتیانلق مدت مدیده معارض قالدی . ضربده دین ایلہ علمک آراسی آچیلما دقجه مدنیت یول آلامادی . اوراده انکل اولان دینی ییقان علم اولمشدر . ایکی دین آراسنده کی فرقده ایشته بودر .

« ... بوکون بیله بوایمان ، تأثیر انکشافیورانه سی قسم اعظمی اعتباریلہ سونمش اولقله برابر ، دنیانک اک بویوک منوی قوتلرندن بری اوله رق یابداز بولونیور وآسیاده آفریقاده خرسیتیانلق فکرلرینک غلبه سته قارشى ناقابل اقتحام برحصار تشکیل ایدیور . »

سوز نه قدر اکیلوب بوکولسه کره آ تسلیم ایدیلن بو نتیجه یک طوغرودر . فقط - تحلیل ایتمدیکمز اوزره - مقدماتی هپ فاسددر .

« طنین »

احمد نعیم

اسلامک روح دینی

۲

« یاربى ، دائما حمد وثنايه شایان ، دائما حاضر ، دائما موجود ، دائما یاقین اولان وهر شیئی بیلن سنسک ؛ هر قلبده ، هر روحده یاشایورسک . معرفتک هر فکرده مکنوزدر . »

« اونک شبیهی یوقدر ، نظیری یوقدر ، بردر ، ازیدر ، حمد اوکا ایدیلیرک عفو ومرحمتی هر کناهکاری صارار واونی انکارایدنلرک بیله رزقی احسان ایدر . اویوماز ، اویوقلاماز ، حی و قیومدر . رحمتدن بوتون کنساهلرمزی عفو ایدر . بوتون مخلوقاتى سوه . ربمه شهادت ایدر ، پیغمبرینک طوغرولغنه ایمان ایدرم . صلاۃ وسلام اوکا واونک آل واولادینه .. » [۱]

بر انکلیز محردی دیرک : « اسلامک اک بویوک شانلرندن بری معبدلرینک انسان ایلله قائم اولماسیدر . کوک قبه نک آلتنده هر هانکی بر یرده بر مسلمان نمازینی قیلار . » [۲]

جناب حقک نامی ذکر اولونان هریر طاهردر . بر مسلمان ایستر اونده ، ایستر اوینک خارچنده اولسون ، نماز وقی حلول ایتمدیکی روحنک شکراتی کمال صمیمتله عتبه الوهیه عرض ایدر . عبادتک مدت دوامی ، اونک دقتی اتعاب ایتمز . اساساً اونک عبادتی ، انسانلغک قوللغنی ، جناب حقک عظمتی ومخلوقاتک رحمت الهیه اعتبارینی افاده ایدر . مسلمانلرک نمازنده کی اخلاص وعبودیتی ، خرسیتیانلر آکلاماماز . ماضینک مخبر صادق اولان عننه ، رسول اسلامک انشای عبادتمه لرزان هیجان اولارق آغلادیغی بزه خبر ویرمکده در .

حضرت محمدک مسلمانلغی برصنف رهبان طایماز . معارف روحانیه نک

حق بر انسانك عملندن آئیده برنی، یاخود اونده برنی قبول ایتمز، آنجق اوقسمی قبول ایدرکه مؤمن اونی آکلایه رق، طویه رق و حقیق بر اتقا ایله ایفا ایتشدر . ۱]

خریستیانلر طرفندن وافتیزه، مصرلیلر، یهودیلر، شرق و ضربك ادیانی طرفندن تمیزلک و یریلان اهمیت و طائف دینهك ایفاسی ایچون طهارت بدنیهك لزومی کوستره. مسلمانلقد طهارته براهیت عظمی و برمش، عبادت ایچون طهارتك لزومی بیله برمش، عینی زمانده یالکز خارجی یعنی بدنی طهارتك حقیق اخلاصی تأمین ایتمه جکفی، طهارت روحیه ایله جنساب حقه تقرب اولونا جغفی بیان ایتشدر . امام غزالی، یالکز طهارت خارجییه ایله اکتفا ایدرک قبلرینی کبر وریا ایله طولدیرانلره قارشى، پیغمبرمرك « اك مهم طهارتك قلبی قییح تمایلاتدن وشایان مؤاخذه ضعف لردن، فکری کناهکارانه خاطر لردن، انسانی الهمدن تبعید ایدم جك هر دوشونجه دن تطهیر اولدیغفی، سویله دیکفی بیان ایدر. مسلمانلرك حافظه سنده مهد اسلامك خاطره سنی محافظه ایتمك ایچون ادای صلاة ائناسنده یوزلرینی بیت الحرامه، نور حقیقتك منبع اشراقی اولان بیت مقدسه چو برمه لری امر اولونمشدر . کافه اهل اسلامك هر زمان حسیات دینه لری بر نقطه اطرافه طویلامهك نه قدر تساندار بر تأثیر اجرا ایدم جکی آشکار اولدیغندن اهل اسلام (بیت الحرام)، متوجهاً ادای صلاة ایدرلر . « مکه مکرمه مسلمانلرك حافظه سنده مهد اسلامی، پیغمبرك صباوتی، اهل ایمان ایله کفار آره سنده وقوع بولان مجادلاتی، بت پرستلکك انحاسنی، واحد اولان اللهه عبادتك تأسیسینی جانلاندیرر، هر مسلمان بهوتون مسلمانلرك عینی نقطه مقدسه به توجه ایدرک عبادت ایتدکلرینی خاطر لاتیر، اونك بویوک بر جمعیت ایمانك بر فردی اولدیغفی، اونك اوجعیت ایله دیناً متحد، اونك حسیاتیه متحسس وعینی امللره متهیج اولدیغفی احساس ایدر، یوتون امت اسلامییه بر اللهه معتقد اولدیغفی، عینی شیلری تقدیس ایتدیکنی اخطار ایدر . کعبه معظمیه بو موقعی ویرمکه حضرت محمد انسانلرك تهیجیات دینه سنه بحق واقف اولدیغفی کوسترمشدر . ۲]

صیام، آشانی یوقاری بوتون اقوام آره سنده کورولن بر مؤسسدر. فقط اسکی زمانلرده اوروجه عطف اولونان فکر، پرهیزکارلق ده کل، ندامتدر. یهودیلکده بیله صیام مفهومك فراغت نفس، یاخود کسر نفس معناسنه تلقیسی بالآخره شیوع بولان بر تلقیدر . فیثاغورثك طرفدارلریله تماس ایدن واونلرك واسطه سیله دها اوزاق شرک زهد وریاضته واقف اولان أسسه نلر، یهودیلر آره سنده صیامده کی معنای

[۱] (معاذ بن جبل) دن، ابوداود ایله (نسائی) روایت ایتمکده درلر.
[۲] (Stanley Lane - Poole) ك « منتخبات قرآنیه » نام اثرندن

اخلاقی ایلك آکلایانلر اولمشلردر . حضرت (عیسی) نك، دیگر بر طاقم تلقیاتی کبی، بو تلقی بی ده اونلردن آلمش اولسی محتملدر . حضرت عیسانك اوروج طوتماسی کلیسارینك اوروج اساسی قبول ایتمه سنه بادی اولمشدر. فقط خریستیانلقد اوروج حقدده حاکم اولان فکر، اوروجك اظهارندامته خادم، لمسی، برده حضرت عیسانك تقلید ایدلمش اولماسیدر . ۱] بدنی، بالاخیار بر طاقم عذابلره دوچار ایتمك سائر کلیسالرده اولدینی کبی خریستیان کلیساسنده یاییلان شیلردندی. فقط مقصد، بدنی وفکری فعالیتلری احسا ایتمك و قطعی بر زهد ایچنده یاشامقدی . مسلمانلرك فریضه صیامی، احتراصاتی قییدایتمك کبی مشروع بر مقصدی استهداف ایدر. معین بر زمان ایچون حواسی تطمیندن اجتناب و قوای حیوانیه یی صهی بر اداره یه تابع قیلمقله بو هدف تحقق ایتمکده در. بدنی، لزومسز وفائده سز بر صورتده تعذیب ایتمه یی مسلمانلق منع، حق قییح ایتشدر . صیام، بدنی احتیاجاتی قیید ایله روحی تطهیر ایچون استطاعت بدنیه لری مساعد اولانلره فرض اولونمشدر . محقق مساعد اولمایانلر، خسته لر، دینه تجاوز ایدملره قارشى اعلاى کلمه الله ایله مشغول اولان عسا کردین، حیضه اوغرایان قادینلر اوروجی قضا ایدرلر . یونانیلرك، رومالیلرك، ایرانلیلرك و قبل الاسلام عربلرك اوبورلغنی خاطر لایانلر، اونلرك شهوات و معاصییه نه قدر دالدارینی بیلنلر صیامك قیمتی تقدیر ایدرلر، انسانلرك، بالخاصه نیم مدنی اقوامك تمایلات وحشیه سنی نه قدر ضبط ایتدیکنی بیلرلر .

باقیکز قرآن کریم نه دیور :

« ای ایمان ایدن کیمسه لر ۱ سزدن اولکیاره فرض ایدلیدی کبی سزه ده صایلی کونلرده اوروج فرض ایدلیدی . مأمولدرکه بوسایه ده معاصیدن چکینیرسکز . . . ایچکزدن هر کیم رمضان آینده حاضر بولونورسه اونی اوروجلی کچیرسین . کیم خسته لانیر، یاخود یولجی اولورده اوروج طوتمازسه طوتمادینی کونلر صایسنجه دیگر کونلرده اوروج طوتار . الله سزك ایچون قولایلق مراد بویوریور . یوقسه حقکزده کوجلك دیله میور . ۲]

صیام کوندوزه منحصردر . کیجه لین مسلمانلر معتدلانه بر صورتده یمك وایچمکه کندیلرینی تطیب ایدرلر . حضرت محمدك اثرینه اقتفا ایدن فقها، صیام ائناسنده مشتهیات نفسانیه دن امساک ایدلیدی کبی فنا فکرلردن، کوتو نیتلردن ده تجرد ایدلمه سنی توصیه ایتشلردر .

[۱] (نیاندر) دیرکه: خریستیانلرك پرهیزدن مقصدی عیسانی تقلیددر.
[۲] یاایهاالذین آمنوا کتب علیکم الصیام کما کتب علی الذین من قبلکم لعلکم تتقون . ایاما معدودات . . فن شهد منکم الشهر فلیصمه ومن کان منکم مریضاً او علی سفر فمده من ایام اخر، یرید الله بکم الیسر ولا یرید بکم العسر .

ایتمشدر . بوتون انظار اسلامیه نك بر بقعة مقدسه اوزرنده تتركزی ، جاهلیت عصرنده جهانی تنویر ایدن مقدس آتشك قیولہ جیمیلرینی هر مسلمانك قلبنده احیا ایتمكده در . فریضة حجك ایفاسیله مكلف اولوق ایچون ، ۱) بالغ اولوق ، ۲) حریت تامه صاحبی اولوق ، ۳) یول مصرفه مقتدر بولونمق ، ۴) غیوبت مدتجه اولاد و عیالی یکنیدیرمكك نفقه مالک اولوق ، ۵) حج یولنده بر تهلكه ویا دشمنلغه معروض بولونماق . ۱]

بت پرست عربلر آره سنده مشروع ، غیر مشروع اطعمه حقنده مرعی بر طاقم قطعی قاعده لر بولونیور و بولر طاقم ابراهیمده نك قواعدینه مشابہ بر شدله تطبیق اولونیوردی . پیغمبر اسلام ، بعض استثنالره ، هر طعامك حلال اولدیفنی بیان ایتمشدر : « جناب حقك سزه احسان ایتدیكندن حلال و صحتی اولان اطعمه یی یه ییكنز . »

« دی كه ، بكاحی اولونان شیلر آره سنده بوسرك حرام دیدكرك كرك ایچنده بیان ایچون اولمش حیوان آتی ، یاخود آقار قان ، یاخود خنزیر آتی اولماق شرطیله كرككدن حرام اولانی بولامایورم . » ۲]

« اولو ، قان ، خنزیر آتی ، صوكره اللهدن باشقه سنك اسمیله بوغازلانان ، برده بوغولارق ، یاخود اورولارق ، یاخود یوكسكدن دوشرك ، یاخود بر حیوان طرفدن سوسیلرك ، یاخود جانا وار طرفدن یرتیلهرق دها جانی اوزرنده ایكن یتیشه ییلوب كسیلمه دن اول اولن حیوانات ایله طاشلر اوزرنده اصنام ایچون ۳] ذبح ایدیلنلر سزه حرام قیلندی . » ۴]

« جناب حقك سزه احسان ایتدیكی آتی شیلری یه ییكنز و اللهه شكر ایدیکز . » ۵] ایچكی ، قار كبی خرسیان ملترك ایكی آفقی و بوتون جاهللرك اك مددهش نككبی اولان كبائر ایله افراطلرك كافه سی صورت قطعیه ده منع اولونمشدر .

حضرت محمدك تعالیمی قدر ساده ، بونكله برابر اونلر قدر فكر

۱] رد المحتار ، مبسوط

۲] قل لاجد فیما اوحی الی محرما علی طاعم یطعمه الا ان یكون میتة اودما مسفوحا و اللحم خنزیر . (انعام)

۳] قبل الاسلام عربلرك كعبه اطرافنده ، یاخود اولرینك مدخلنده ، اصنامه تقدیم اولونان حیوانلری كسمك ایچون بر طاقم طاش پارچه لری واردی .

۴] حرمت علیكم المیتة والدم و اللحم الخنزیر وما اهل لغير الله به و المنخنقة و الموقوذة و المتردية و النطيحة و ما اكل السبع الا ما ذكیم و ما ذبح علی النصب (سورة مائده)

۵] انسان ایچون فطرة مكروه اولان حیوانات و حشیه ، طیور و وحشیه ییلان ، و سائر نك ممنوع اولدیفنی آریجه بیانیه حاجت یوقدر . مسلمانلرك خرسیانلر طرفندن پیشیریلن یعنی یمیه جكارینه دائر پرورده اولان فكرك اساسی یوقدر . قرآن کریمده « بوكون صحتدزه مانع اولان هر شی سزه حلال ایدلشدر . اهل كتابك طعامی سرك ایچون حلال اولدیفنی كبی سرك طعامكزده اونلر ایچون حلالدر . » دهنیلور .

مسلمانلقدن مقدم هیچ بر دین زكاتی امر ایتمش ، طولاره ، او كسوزلره ، بیكس فقیرلره معاوتی ارکان اساسیه سی میانته قویماشدر . ایلك خرسیانلرك (آغابی) دیدكاری و فقرایه یمك و یرمكدن عبارت اولان ضیافتلر افرادك اراده سنه باغلی ایدی . بوندن دولای تأثیری محدود و موقت ایدی . فقرایه یاپیلان بو ضیافتلر آزر بر زمان ظرفنده اورته دن قالمشدی . ۱]

فقط قوانین اسلامیه ، هر فردی كندندن دها فقیر قومشولرك اعانه سی ایچون مالندن بر حصه اعطاسنه مجبور قیلمشدر . بو حصه قرقدہ بر ، یعنی یوزده (۲۰۵) دركه قیمتی حائز هرشیدن ، آلات و ادوات ، تجارت قازانچی ، تجاری ایشلردن و سائردهن آلیر . فقط زكاتك اعطاسی ایچون بر مالك قیمت معینه به بالغ اولماسی لازم كلیر . ۲]

بوندن باشقه بومالك انسانك الله برسنه بولونماسی ایجاب ایدر . رمضانك نهایتنده ده (عید فطر) كوندنه هر طائله رئیس كندی نامه ، افراد طائله سی نامه ، رمضان آینده كندی اونده اقامت ایدن و اوروجلرینی اوراده بوزان مسلمانلر نامه صدقه فطر اولارق بر مقدار بوغدای ، آریه ، خورما ، اوزوم ، برنج ، و سائر ، یاخود بونلرك قیمتفی و یرر . صدقانه مستحق اولانلر بونلردر : ۱) نه مالی ، نه ده قازانمایه قدرتی اولمایان « فقرا » ایله قازاندیفنی شی نفقه سنه یتیشمین « مساكین » ۲) زكاتك قبضنه ، نقلنه ، حفظنه ، مستحق اولانلره توزیعنه باقان زكات مأمورلری ۳) رقبه سی قورتارمق ایسته دیكی حالدیه بوكا امكان بولامایان كوله لر ، ۴) نامشروع بریره صرف ایتمه مك شرطیله بورجه کیروبده اوده یه مین كیمسه لر ، ۵) كوكالی عسكركلر ، اسلامه ایصیندیرمق ایچون مؤلفه القلوب ، غیر مشروع بر مقصدله اولماق شرطیله سفره جیقان یولچیلر . ۳]

عمومی صدقلر اك قوتلی عبارده لرله قرآن کریم طرفندن توصیه اولونمشدر . ۴] مسلمانلرك شان و شرفی اودركه حضرت عیسانك ۵] یالكنز تمنی اولهرق درمیان ایتدیكی شیلری قوانین قاطعه اولهرق بشریته تقدیم ایدی .

فریضة حجی ایفا ایچون مسلمانلرك (مكه مكرمه) یه كیمه لری هر درلو مذهب اختلافه رغماً مسلمانلرك وحدت و اخوتی محافظه

۱] Mosheim ' Neánder . خرسیانلرك اسرایتدیكی خیر بوندن عبارت دكلی . طوللرك ، یتیملرك حایه سی ده اسرا اولونمشدر . فقط عیسانك حواریونی بوخیلرك ایفاسنی ید انحصارلرینه آلمشردی . بطول برقادینه معاوت ، اونك آلمش یاشنه بالغ اولماسنه ، آنجق بر كره اوله نمش بولونماسنه ، چوجوق یتیشدیرمش اولماسنه وابسته ایدی .

۲] مثلاً بر انسان یكری دومیه مالك اولمازسه زكات و یرمكه مجبور اولماز .

۳] ترمذی ، عباس ، مبسوط

۴] سورة بقره (۲۶۷) نجی آیت

۵] متی انجیلی یكری بشنهی باب .

عیسی دها اوزون یاشامش اولسه یدی بلکه بونلره دها فضله آیینلر علاوه ایدره، تعالیمی دها منتظم اساسلره ایتنا ایتدیرردی. خریستیانلغک بو نقیصه اساسیه سی، برطاقم عقائد و مسائل دینی بی تقرر ایتدیرمک ایچون برطاقم اجتماعلرک، مجلسلرک عقدینی استلزام ایتش؛ فقط بو تقرر ایتدیریلن عقائد و مسائل فکرک حریتی قارشیسندنه خردو خاش اولمشدر. حضرت عیسی اثرینی نا تمام بیراقدیغندن قوانین اخلاقیه بی تنظیم ایتک وظیفه سی باشقه برمرشده قالمشدر.

بزم خالقمزله مناسبتمز وجدانی برمشده در. فقط دیگر انسانلره مناسبتمز مثبت قاعده لر اوزره تقرر ایتملیدر. انسانلرک یکدیگرینه قارشى ایفاسیله مکلف اولدقلری وظائفک تأمین ایفاسی ایچون عجا دین مؤیده سندن دها یوکسک بر مؤیده وارمیدر؟ دین بر طاقم کزیده واعظلرک ایراد ایتدکلری نطقلردن، یاخود خیالپرور برطاقم دماغلری تطمین ایچون اورتیه آتیلان برطاقم نظریه لر دن عبارت ده کلدر. دین، حیات قاعده لری دیمکدر. دینک باشلیجه هدفی موجودیتیزک نهایتی اولان کماله انسانلنی یوکسکتمکدر. بناء علیه مکلفیات اجتماعیه و وظائف بشریه بی تنظیم ایدن، انسانلری یکدیگرینه یا قلاشدیران و دها فضله یا قلاشدیرمغه چالیشان بر منظومه اخلاقیه بی کتیرمن، فکرک الک یوکسک انکشافیه هم آهنگ اولان بر دین الک بویوک حرمت و رعایتله قارشیلانمالیدر. حضرت محمد طرفندن کتیریلن مسلیمانلنی تمایز ایتدیرمن صفت کاشفه اونک عقل و انسانک الهام اخلاقیسیله ائتلاف ایدن الک یوکسک واک بویوک معالی و حقائق جامع اولماسیدر. مسلمانلق، بشرک ترقیسنه دائر نفس الامر موافق بر تاقی به مثبت برطاقم قواعد اخلاقیه بی استناد ایتدیرمکله اکتفا ایدن بر دین دکلدر. مسلمانلق برطاقم اساساتک تأسیسی، برطاقم تمایلاتک تحقق پذیر اولماسی، فکره بر استقامت اعطاسی و بصورتله وجدانک زمان وزمین کوره تبدل ایدن احتیاجاتی تطمین ایتمسنی استهداف ایدر. پیغمبر اسلام بیک بر اسلوب ایله جناب حق قارشى محبتک بر اثری اولق اوزره جهانشمول محبت و جهانشمول اخوتی تلقین ایتمشدر.

پیغمبر من بویورورکه :

« حضورینه جیقیدینگز زمان جناب حقک سزی ناصل طایفه جفنی ظن ایدیورسکز؟ ... سزی جو جو قورکزه محبتکزه، اقربا کزه محبتکزه، قومشولرکزه محبتکزه و سائر انسانلره محبتکزه طایفه جقدر. » [۱]

« خالقکزی سویورمیسکز؟ او حالده اولاهمنوعکزی سویکزا؟ » [۲]
« جناب حقه تقرب ایتکمکی ایسته یورسکز؟ مخلوقاتی سویکز. کندی نفسکز ایچون آرزو ایتدیککزی اونلر ایچون آرزو ایدیکز.

[۱] مشکاة . [۲] قسطلانپنک بخاری شرحی .

بشرک ترقیسیله هم آهنگ باشقه تعالیم بولونماز . پیغمبر منک تبلیغ ایتدیکی قواعد دینه ک هدفی هیئت اجتماعیه ایچون لازم اولان انتظام و وحدتی تأمین معطوفدر، فقط بونلر هیچ بروقت آلاستیکیتی ضایع ایتمه مشدر. خسته لق کبی سیدلر طولایسیله بونلرک تطبیق تأخیر اولونابیلر. قرآن کریم دیرکه: « جناب حق سزک ایچون قولایلق ایستر، کوجلک ایسته من . انسان ضعیف یاراتیلمشدر . » مسائل حقوقیه ده پیغمبر من طرفندن وضع اولونان اساسلر یا کندیسنه صورولان سؤالره ویریلن جوابلر، یاخود برطاقم فناقلرک دفع وازاله سی ایچون تبلیغ اولونان اوا مردر. پیغمبر اسلام، انسانی، الهی دوشونمکدن اوزا قلاشدیره حق بر مراسم، یاخود هر دم ترقی ایدن بشریتک وجدانی زنجیره یه جک برقاعده کتیرمه مشدر .

مسلمانلغک مجله اخلاقیه سی دوردنچی سوره شریفه اولان سوره نسا ده بروجه آتی خلاصه اولونمشدر :

« دی که، کایگز سزه اللهک حرام قیلدینی شیلری بیان ایدیم، اللهه هیچ بر شریک قوشمایگز. ابوینگزه اییلاک ایدیگز، فقر وفاقه قورقوسیه جو جو قورلیکزی اولدیرمه ییگز. بزم سزک واونلرک ده رزقنی ویریز. فواحشک کیزلیسنده، آشکارینه ده یا قلاشمایگز. جناب حقک قتلنی حرام قیلدینی نفسی اولدورمه ییگز، مکرکه حق ایله اول. الله بونلری سزه توصیه ایتمشدر که آگلا به سکز... یتیمک ماله یا قلاشمه ییگز. مکرکه اونی اصلاح ایتک ایسته یه سکز... حدم ویردیککز زمان عدالتله حدم ایدیگز، اقربا کزه ده قارشى اولسه عدالتدن آیرلایگز.. عهد النہی بی ایفا ایدیگز. ایسته اللهک سزه امر ایتدیکی بونلردر. بونلره اتباع ایدیگز، صوکره یویورولورکه « مبارکدر اونلرکه ایمان ایدرلر و جناب حقه متواضعانه حمد ایدرلر. اونلرکه اییلاک یا یقه مواظبت ایدرلر، عفت و طهارت لری محافظه ایدرلر، امانات و عهدیه رعایت ایدرلر... محقق جناب حق سزه عدالتی اجرا ایتکزی، اییلاک یا یقه کزی امر ایدر. اقربا کزه حق لری ویریکز. جناب حق کناه ایشله مکزی، یا کلش بوله صاپه کزی ایسته من. » [۱]

خریستیان مؤرخلرندن بری بصورتله اداره کلام ایدیور: ایمان ایله خیر خواهلر، ظاهری آیینلر و مثبت فریضه لرله غیر قابل تألیف دیمکدر. بونلر خلق ایچنده حس دینی بی محافظه ایچون لازمدر. [۲]
حضرت محمدده انسانلغک همومنه دها محسوس بر تاقی ویرک ایچون تعالیمه بعض مناسک علاوه ایتمشدر. بالذات حضرت عیسی ایکی آیین وضع ایتمشدر: بری واقیز، دیگرى عشای مقدس آیین. [۳]
حضرت [۱] بو فصلک باشنده کی آیات کریمه ک ترجمه سی بونلرک ایچنده در .

[۲] Mo sheim [۳] کذا .

و جهانشمول خیرخواهانه سوق ایدر . اللهم قدرته ، محبتته ، رحمتته اعتقاد مسلمانی حضور باریده تواضعه و اسلامك بوفضائل اخلاقیه سنی ، صبر و توکلی ، مشاق حیات قارشی نبتانی قهرمانانه بر صورتده تجلی ایتدیرمه سینه بادی اولور . بونلر ، مسلمانی ، عصی براندیشه ایله وجدانی حساب چکمه سینه ، اونی تحریک ایدن سائقلری اک شدید اعتنا ایله تدقیق ایتمه سینه ، بر خیر و شر بحمدله سنده رحمن و رحیم ، قدیر و علیم اولان ذات کبری انک یاردیمه استناد ایتمه سینه مؤدی اولور .

بعض ادیانک انسانه تحمیل وظائف ایدن اساسانی قابلیت عملیه دن اوقدر محروم ، فطرت بشریه یی احاطه دن اوقدر اوزاق و بر طاقم خیال پرورلرک مهیم افاده لرینه اوقدر مشاهد ررکه حقیقی بحمدله حیات صحنه سنده فائده سز اولور . [۱] بر دینک ماهیت عملیه سی ، بشرک مناسبات مشترک سی ، حیات یومیه نك بوتون شعوری اوزرنده کی تأثیری ، خلق اوزرنده کی نفوذی ، ایشه اونک جهانشموللغنی اولچمک ایچون قوللا نیله حق معیار بودر . بر دینک ماهیتی آ کلامق ایچون بر قاج مستنسا دماغه باقیلماز . اونک ماهیت حقیقیه سنی آ کلامق ایچون خلقی تدقیق ایتمه لی یز . عجباً بو دین خلق اوزرنده درین بر تأثیری حارث میدر ؟ اونلرک حقوق و وظائف حقنده تلقیلرینی تنظیم ایدیورمی ؟ عجباً بو دین اقطار جنوبیه نك اوجرابر آطه سینه ، یاخود (قافرارلر) آره سینه کوتورولسه اونلری یوکسلیورمی ؟ یوقسه آلائیورمی ؟ صورولا جق سؤالر بونلردر . مسلمانلقدده معظم بر مفکوره پروک اک معقول عملی قابلیت ایله اتحاد ایتمشدر . مسلمانلق فطرت بشری انکار ایتمز ، حقیقی و فعلی ساحه نك خارجنده کی عذاب و یریحی بوللردن طولاشماز . مسلمانلق هدی انسانلغنی مطلق مفکوره کماله یوکسلیتمکدر . مسلمانلق بوهدفی ، بو حیانه ناقص اولان فطرت بشرک حقیقتنی اله آلارق تحققیق ایتدیرر و یا تحققیق ایتدیرمه که چالیشیر . مسلمانلق « برقرده شک صاغ یا ناغکه اورورسه صول یا ناغکی چویر » دیعه یور و هر مخطی یی خطاسی درجه سنده جزایه اوغرا تیورسه ده عفو و صفح روحنی تلقین ایتمش ، قناله ایلکه مقابله یی امر ایله مش بولونیور . قرآن کریم بویوریورکه « انسانلری الله دعوت ایدن واعمال صالحه ایشله یندن دها کوزل سوزی کیم سویلیه بیلیر ؟ حسنه ایله سیئه مساوی طوتولماز . سیئه یی اوندن دها ای اولانله دفع ایدیگز . [۲] ، جتندن بحث ایدیورکن کتاب الله دییورکه « جنت ، متقیلر ایچون احضار اولونمشدر . اونلرکه رفاه و مضایقه زمانلرنده صدقه و یریرلر ، حدت لرینه حاکم اولورلر و عفو ایدرلر . جنالله جق رحیم اولانلری سوره . »

انکلیزجه دن مترجمی

عمر رضا

[۱] (Ernest Havet) نك خریستیانلق و اساسلری نامنده اثرینه مراجعت .

[۲] ومن احسن قولاً بمن دعا الى الله وعمل صالحاً ولانستوی الحسنه ولا السيئه ادفع بالتي هي احسن .

کندی نفسکز ایچون ایسته مدیکگری اونلر ایچون ایسته مه ییگز . [۱] پیغمبر اسلام اک شدید سوزلرله مردارلغنی ، ریاکارلغک آلا قاقغنی ، نفسی الدائم نك قناله یی تقییح ایتمش ، اک دوزخو سوزلرله ، حقک ، خیرک وقرده شجه محبتک قیمتنی اعلان ایتله مشدر .

اساسات اسلامیه نك هر مکنه ، هر زمانه ، محیر العقول بر شکلده انطباقی ؛ بونلرک نور عقل ایله اشتلافی ؛ اونلرده قلب بشره غرس اولونان حقائق اولیه یی کولکه لندیرمه جک بر ظل جهالتک ، بر پرده اسرارک بولونما سی . . . بونلرک هینسی دین اسلامک ، اک صولک انکشاف دینی اولدیغنی اثباته کافیدر . اساسات اسلامیه نك اهمیت تاریخیه سنی انکار ایدمه نلر ، بونلری بر نوع قبالق ، یاخود بو کونکی طرز تفکره انطباق ایدمه مک کی بر قابلیت سزلکه اتهام ایدیورلر . فقط قوانین و اساسات اسلامیه نك قیمت تاریخیه سی بر پارچه تدقیق اولونور و حقیقت بیطرفانه بر صورتده نظر امعانه آنیرسه اووقت بو منکرلرک نه قدر متعصبانه حرکت ایتدکاری آکلاشیلیر . دین اسلامک جامعیتی ، وسیعی ، بوتون عقائد اخلاقیه قارشی خیرخواهانی ، بو آدمیلر طرفدن سوء تأویله اوغرامش ، یاخود تعصب یوزندن بر قصد مخصوص آلتده اخفا اولونمشدر . قرآن کریم دیرکه : « ایمان ایدنلر (مسلمانلر) دن ، برده یهودیلکی قبول ایدنلر ، صابیلر و نصرانیلردن اونلرکه الله تعالیه و آخرته ایمان ایدوب اعمال صالحه دوام ایدلر ، اونلر ایچون نه بر قورقو وار ، نه ده اونلر کدر کوره جکدر . [۲] »

بوکا بکزه ر یوزلرجه آیت مسلمانلغک ، فلاحی یالکیز اهل اسلامه وعدایتمه دیکنی ، دها اول کان ملت لکده رها و فلاحه نائل اولاجقلرینی کوسترمکده در .

ینه قرآن کریم دییورکه « هر امته بر شریعت و بر طریق کوستردک . الله ایسته سیدی بوتون انسانلری بر امت یاپاردی . فقط الله سزه کوندردیکی شرایع مختلفه ایله مطایحی حاصیدن تمیز ایتک ایستره او حالده اعمال خیریه مسابقه ایدک . هیکزک دونه جککیز الله در . اوده دوشدیککیز اختلافی سزه بیان ایدمه جکدر . »

نوع بشرک وجدانه حاکم اولان بوتون ادیان ایچنده مسلمانلق او یکانه دیندرکه مختلف عصرلرده بشرک خط حرکتنی ترسیم ایدن تلقیاتک ایکسینی ده جامعدر . یعنی اسکی فلسفه لرک چوق قیمت و یردیکی حیثیت بشریه شعوری ایله انسانلغک کناهاکارلغنی حسی ، انسانک یالکیز کندی اعمالندن مسئول اولماسی اعتقادی مسلمانی فراغت نفس

[۱] مشکاة .

[۲] ان الذين آمنوا والذين هادوا والصابئين والنصارى من آمن بالله واليوم الآخر وعمل صالحا فلا خوف عليهم ولا هم يحزنون (سوره مائده) بو آیت کریمه نك مآلیله اناسطاس عقیده سنی مقایسه ایدیگز . اناسطاس عقیده سی عقائد خریستیانیه یی قبول ایتمه یلری لغت ایدیه په مستحق کورمکده در .